

Sarajevo, 02.08.2021. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
26.07.2021. - 30.07.2021.

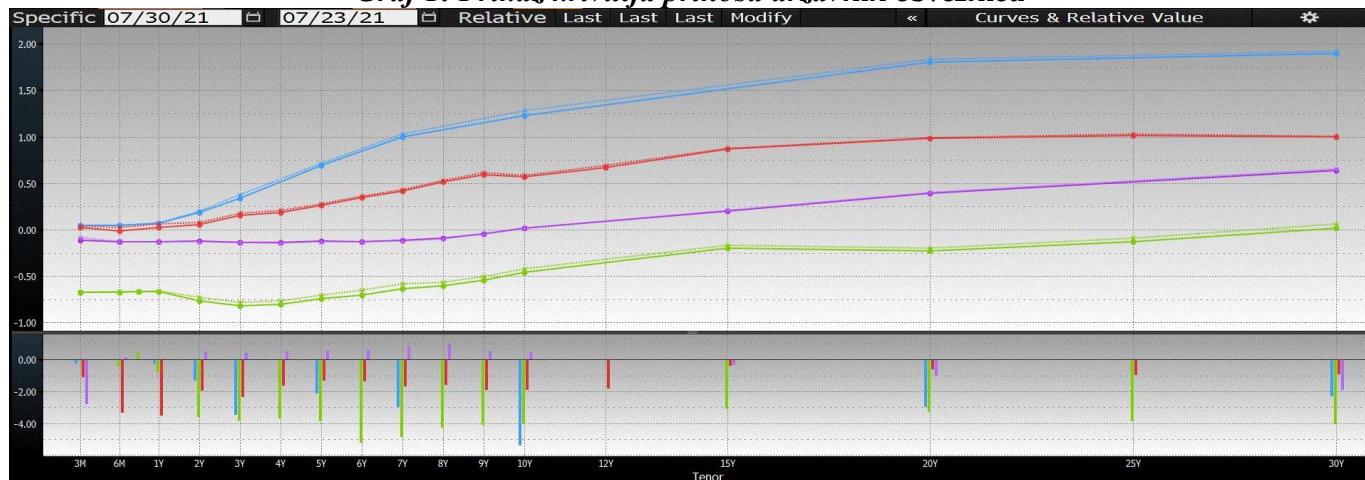
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	23.7.21	-	30.7.21	23.7.21	-	30.7.21	23.7.21	-	30.7.21	23.7.21	-	30.7.21
2 godine	-0,73	-	-0,76	0,20	-	0,18	0,08	-	0,06	-0,13	-	-0,12
5 godina	-0,70	-	-0,74	0,71	-	0,69	0,28	-	0,27	-0,13	-	-0,12
10 godina	-0,42	-	-0,46	1,28	-	1,22	0,58	-	0,57	0,02	-	0,02

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	23.7.21	-	30.7.21
3 mjeseca	-0,661	-	-0,662
6 mjeseci	-0,669	-	-0,673
1 godina	-0,647	-	-0,645

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 30.07.2021. godine (pune linije) i 23.07.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica snažnijih zemalja EMU su tokom protekle sedmice smanjeni, te su se krajem sedmice našli blizu najnižih nivoa koji su u skorijem vremenskom periodu zabilježeni. Tačnije, nalaze se blizu nivoa koji su zabilježeni u februaru ove godine. Pad prinosa rezultat je pojačane zabrinutosti zbog širenja novog delta soja virusa i njegovog uticaja na ekonomski rast, uprkos tome što su ekonomije počele da se pojačano otvaraju. Prednji dio (dospijeća do 3 godine) krive prinosa EMU je trenutno inverzan, što se najčešće tumači kao signal ekonomskog usporjenja. U drugoj polovini sedmice prinosi su nastavili da se smanjuju nakon pesimističnog tona iz Feda, a što je podstaklo tražnju za sigurnim investicijama poput obveznica. Pažnja investitora sada je usmjerena ka podacima o inflaciji i ECB. Deutsche Bundesbank je ranije objavila da bi inflacija u Njemačkoj mogla da raste do 4% u ovoj godini, što je nivo koji nije zabilježen od perioda kada je uvedena zajednička valuta, EUR, odnosno u posljednje dvije decenije. Uprkos tome što su mnoge sile koje utiču na inflaciju privremene, što ECB ponavlja, podaci koji su objavljeni pojačavaju pitanja o tome da li će kreatori monetarne politike početi sa ublažavanjem monetarnih stimulansa brže nego što se ranije očekivalo.

ECB ne gubi vrijeme u procesima prilagođavanja okvira monetarne politike i strategije koja je objavljena početkom ovog mjeseca. IV ECB je 22. jula objavilo promjene smjernica u vođenju monetarne politike, a Bloomberg Economics očekuje da će u septembru biti najavljene dodatne kupovine aktive. Očekuje se da bi moglo doći do povećanja otkupa obveznica za 25 milijardi EUR mjesečno, što znači da bi ukupni mjesečni otkup mogao iznositi oko 105 milijardi EUR do kraja tekuće godine, prije najave obustavljanja postojećeg PEPP programa.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Povjerenje potrošača (Eurozona) F JUL	-	-4,4	-4,4
2.	Monetarni agregat M3 (G/G) JUN	8,2%	8,3%	15,8%
3.	Ifo povjerenje investitora (Njemačka) JUL	103,6	101,2	104,0
4.	Stopa nezaposlenosti (Njemačka) JUL	5,8%	5,7%	5,9%
5.	Inflacija (Njemačka, G/G) P JUL	3,2%	3,8%	2,3%
6.	Poslovno povjerenje (Belgija) JUL	-	10,1	9,8
7.	GDP (Belgija, Q/Q) P II kvartal	-	1,4%	1,0%
8.	Inflacija (Belgija G/G) JUL	-	2,27%	1,63%
9.	Povjerenje potrošača (Finska) JUL	-	4,4	4,6
10.	Stopa nezaposlenosti (Finska) JUN	-	7,6%	9,6%
11.	Povjerenje potrošača (Francuska) JUL	102	101	102
12.	GDP (Francuska Q/Q) P II kvartal	0,8%	0,9%	-0,1%
13.	Inflacija (Francuska, G/G) P JUL	1,0%	1,2%	1,5%
14.	Povjerenje potrošača (Italija) JUL	115,5	116,6	115,1
15.	Ekonomsko povjerenje (Italija) JUL	-	116,3	112,8
16.	Stopa nezaposlenosti (Španija) II kvartal	15,10%	15,26%	15,98%
17.	Inflacija (Španija, G/G) P JUL	2,7%	2,9%	2,7%

SAD

U srijedu je završena sjednica FOMC-a, na kojoj je Fed zadržao referentnu kamatnu stopu nepromijenjenom, te je najavljeno da će održavati prilagodljivu monetarnu politiku sve dok inflacija neko vrijeme ne bude iznad nivoa od 2% tako da prosjek inflacije bude 2% i da dugoročna inflatorna očekivanja budu dobro usidrena na 2%. Predsjednik Fed-a Powell je istakao da Fed smatra da će u narednih nekoliko godina biti učinjen napredak ka maksimiziranju zaposlenosti, iako i dalje postoje određene prepreke za dostizanje „značajnog budućeg napretka“. Pored toga, Powell je dodao da će momenat ublažavanja monetarnih stimulansa zavisiti od ekonomskih pokazatelja.

GDP je prema objavljenim preliminarnim podacima u II kvartalu povećan za 6,5% u odnosu na prethodni kvartal prilagođeno godišnje, ispod očekivanja (8,4%), nakon što je u prethodnom kvartalu zabilježeno povećanje od 6,3%. Tempo rasta GDP je bio sporiji od očekivanja ekonomista, pa su preduzeća morala ponovo da povuku oskudne zalihe kako bi zadovoljila veliku potražnju. Ograničenja u snabdijevanju, koja su rezultirala nedostatkom motornih vozila i nekih kućnih aparata, otežavaju kompanijama da dopune svoje zalihe.

Boeing planira da smanji broj zaposlenih, ali za 10.000 manje nego što se očekivalo u jeku pandemije, pod uticajem ubrzanog oporavka tržišta. Dobit koju su objavili Apple, Alphabet i Microsoft je pokazala da je potražnja za digitalnim uslugama i uređajima nastavila da raste, što ukazuje na to da su tehnološke kompanije imale najviše koristi od postepenog oporavka u ovoj godini, a ujedno je i dokazano da je to bio jedan od najelastičnijih sektora tokom ekonomskog pada izazvanog pandemijom Covid19.

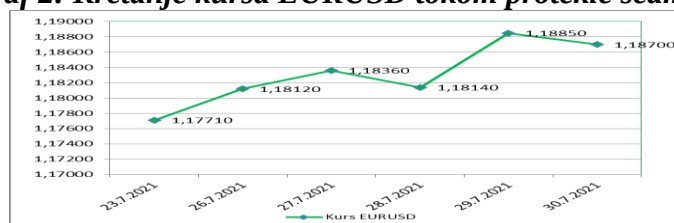
Investitori koji su tražili jasne smjernice kada će Fed početi da smanjuje masivne kupovine obveznica su ostali bez jasnog odgovora, te su usmjereni na konferenciju u Jackson Holeu koja će se održati u avgustu. Senat je u nedjelju radio na finaliziranju zakona kako bi mogao nastaviti sa planom infrastrukturnog paketa vrijednog 1 bilion USD koji bi bio usmjeren na puteve, željeznice, brži internet i drugu infrastrukturu. Lider većine u Senatu Schumer je izjavio da se sastavljanje zakona uskoro završava, te da bi Senat mogao uskoro početi glasati o svim relevantnim amandmanima.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Prodaja novih kuća (M/M)	JUN	3,5%	-6,6%	-7,8%
2.	Aktivnosti prerađ.sektora Fed iz Dalasa	JUL	31,6	27,3	31,1
3.	Porudžbine trajnih dobara P	JUN	2,2%	0,8%	3,2%
4.	FHFA indeks cijena kuća (M/M)	MAJ	1,6%	1,7%	1,8%
5.	Indeks povjerenja potrošača	JUL	123,9	129,1	128,9
6.	Indeks prerađivačkog sektora Feda iz Ričmonda	JUL	20	27	26
7.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	23. jul	-	5,7%	-4,0%
8.	Veleprodajne zalihe (M/M) P	JUN	1,1%	0,8%	1,3%
9.	GDP (Q/Q) P	II kvartal	8,4%	6,5%	6,3%
10.	Lična potrošnja P	II kvartal	10,5%	11,8%	11,4%
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	24.jul	385.000	400.000	424.000
12.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih	17.jul	3.183.000	3.269.000	3.262.000
13.	Indeks raspoloženja potrošača	25.jul	-	53,2	51,5
14.	Lična primanja	JUN	-0,3%	0,1%	-2,2%
15.	PCE deflator (G/G)	JUN	4,0%	4,0%	4,0%
16.	Indeks raspoloženja potrošača Univer.iz Mičigena F	JUL	80,8	81,2	80,8

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1771 na nivo od 1,1870.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Izveštaj zakonodavaca je pokazao da će Vlada Velike Britanije decenijama biti izložena finansijskim rizicima zbog enormne fiskalne potrošnje tokom pandemije u vrijednosti 372 milijarde GBP, te da je više od 2 milijarde GBP potrošeno na neupotrebljivu zaštitnu opremu. Kroz dva izvještaja o odgovoru premijera Johnsona i Vlade na pandemiju Covid19, Parlamentarni odbor za javne račune je istakao da neke lekcije moraju biti naučene, prije nego se provede javna istraga tokom 2022. godine. Ekonomija Velike Britanije raste najbržim tempom u posljednjih 80 godina i vodeći ekonomski prognostičari smatraju da bi se mogla oporaviti i vratiti na pretpandemijske nivoe do kraja ove godine. Tokom 2020. godine ekonomija Velike Britanije je zabilježila kontrakciju od 9,8% i bila je ekonomija sa najlošijim performansama unutar grupe G7. Član MPC BoE Vlieghe je izjavio da BoE ne bi trebalo da smanjuje obim kvantitativnih olakšica, moguće sve do 2022. godine, jer je skoriji rast inflacije vjerovatno privremen, te će Covid19 i dalje ostati prijetnja po ekonomiju. U tom kontekstu, Vlieghe je istakao da je zadržavanje trenutnih monetarnih stimulansa bar u narednih nekoliko kvartala odgovarajuće, a možda i duže od toga. Vlada Velike Britanije je odobrila plan ponovnog otvaranja granica za strane turiste, uprkos upozorenjima da takav potez predstavlja “čisti rizik za javno zdravlje”. Milioni potpuno vakcinisanih putnika će iz SAD i EU imati mogućnost ulaska u Veliku Britaniju bez obaveze da provedu u karantinu deset dana. Očekuje se da će ova odluka biti primijenjena i na druge zemlje u narednim mjesecima. Viši zvaničnici su upozorili da bi dozvola slobodnog ulaska građana iz EU koji su vakcinisani vakcinama koje nisu odobrene u Velikoj Britaniji, mogla narušiti imunitet građana Velike Britanije protiv Covid19.

Časopis Times je u subotu objavio članak o stavovima MPC BoE o pitanju monetarne politike, u kojem se očekuje jednoglasna odluka na sastanku BoE, koji će se održati 5. avgusta, da kamatne stope ostanu nepromjenjene tokom ovog mjeseca. Odbor čini osam članova, jer se čeka imenovanje Haldaneovog nasljednika. Očekuje se da će BoE tokom naredne sedmice preokrenuti ključnu osnovu monetarne politike, ublažavanjem kvantitativnih olakšica, prije povećanja kamatnih stopa.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Nationwide cijene kuća (G/G) JUL	11,9%	10,5%	13,4%
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP) JUN	0,5	0,3	0,4
3.	Odobreni hipotekarni krediti JUN	84.500	81.300	86.900
4.	Monetarni agregat M4 (G/G) JUN	-	6,9%	7,4%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,85589 na nivo od 0,85372, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3748 na nivo od 1,3904.

JAPAN

Guverner Kuroda je izjavio da će BoJ poduzeti korake koji se smatraju bitnim u suočavanju sa klimatskim promjenama i koje je spremna modifikovati ukoliko bude bilo potrebno. Kuroda je izjavio da BoJ mora pomoći privatnom sektoru u borbi protiv klimatskih promjena, jer bi sve veće prirodne katastrofe i prelazak na društvo bez ugljenika na kraju mogle uticati na ekonomska, cjenovna i finansijska kretanja na tržištu.

Rezime julskog sastanka BoJ je pokazao da kreatori monetarne politike BoJ nisu uznemireni zbog sve glasnije globalne rasprave o povlačenju podsticaja, zauzimajući stav da je prerano za pooštavanje monetarne politike. Član odbora BoJ Noguch je izjavio da se stvaraju uslovi za pokretanje rasprave o novoj strategiji, kojom bi postigli ciljani nivo inflacije BoJ krajem ove godine, dok se ekonomija izvlači iz krize izazvane Covid19. Noguch je dodao da BoJ može odgoditi proširenje podsticaja ukoliko ekonomski udar ne poremeti oporavak Japana.

Prema anketi koju je sproveo Nikkei Asian Review, premijer Japana Suga je ocijenjen rekordno niskim ocjenama u julu, što je za većinu predstavljalo nagovještaj kraja njegovog mandata. Podrška Suginom kabinetu je smanjena na 9% sa 34% u junu, što je najlošija ocjena za japanskog lidera u posljednjih 9 godina, na šta je snažno uticao nagli rast broja zaraženih od Covid19, koji je prouzrokovao četvrto vanredno stanje u Tokiju uoči Olimpijskih igara.

BoJ je imenovala Takuji Kawamotou, jednog od najistaknutijih ekonomista na čelo Odjela za izradu monetarne politike.

Ministar ekonomije Nishimura je izjavio da će Japan djelovati „bez oklijevanja“ kako bi ublažio ekonomski udar pandemije Covid19, signalizirajući spremnost Vlade da sastavi još jedan paket potrošnje kojim bi smanjili uticaj svjetske krize na ekonomski rast. Odlučeno je da se proširi vanredno stanje i u tri regije u blizini Tokija, kao i zapadnoj provinciji Osaka, kako se broj zaraženih povećava, čime se odlaže ionako krhki ekonomski oporavak.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora P JUL	-	52,2	52,4
2.	PMI indeks uslužnog sektora P JUL	-	46,4	48,0
3.	Kompozitni PMI indeks P JUL	-	47,7	48,9
4.	PPI indeks cijena uslužnog sektora (G/G) JUN	1,3%	1,4%	1,5%
5.	Vodeći indeks F MAJ	-	102,6	103,8
6.	Koicidirajući indeks F MAJ		92,1	95,3
7.	Stopa nezaposlenosti JUN	3,0%	2,9%	3,0%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G) P JUN	20,7%	22,6%	21,1%
9.	Maloprodaja (G/G) JUN	0,2%	0,1%	8,3%
10.	Prodaja u robnim kućama i super.(G/G) JUN	0,5%	-2,2%	5,7%
11.	Indeks započelih kuća (G/G) JUN	6,8%	7,3%	9,9%

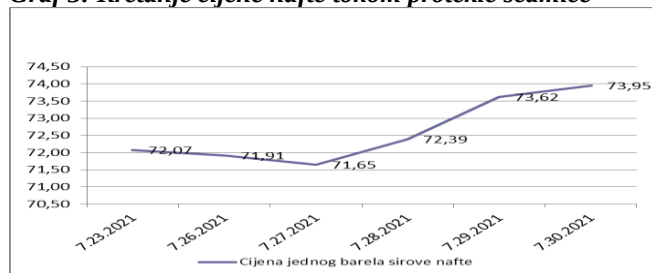
JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 130,11 na nivo od 130,23. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa 110,55 na nivo od 109,72.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 72,07 USD (61,23 EUR). Početkom sedmice cijena nafte se održavala na nivou oko 72 USD po barelu i postepeno se oporavljala nakon oštrog pada koji je zabilježen početkom prethodne sedmice. Investitori trenutno očekuju da će se u skorijem periodu cijena održavati na nivou od oko 70 USD po barelu. Do sredine sedmice cijena nafte je postepeno smanjena zbog zabrinutosti investitora da bi globalna tražnja za ovim energentom mogla biti ublažena pod uticajem rasta broja zaraženih virusom Covid19, uprkos tome što su raniji podaci ukazali na pooštrevanje na strani ponude i na pojačanu stopu vakcinacije. Pored toga, sredinom sedmice su se pojavile špekulacije da su zalihe nafte u SAD smanjene u odnosu na prošlu sedmicu, ali takve vijesti, inicijalno, ipak nisu imale uticaj na rast cijene ovog energenta. Međutim, nakon što su u srijedu uveče objavljeni podaci o stanju zaliha nafte u SAD, došlo je do postepenog rasta cijene. Podaci su ukazali da su zalihe nafte smanjene više nego što se očekivalo, čime je fokus investitora vraćen na uravnoteženu ponudu i tražnju za ovim energentom, što je imalo veći uticaj na rast cijene nafte nego zabrinutost zbog širenja infekcije Covid19. Zvanični podaci o stanju zaliha nafte u SAD su pokazali da su zalihe smanjene za 4,1 miliona barela u prethodnoj sedmici, što je najniži nivo od januara 2020. godine. Ovi rezultati su protumačeni kao signal oporavka tražnje koji dolazi pod uticajem ublažavanja restrikcija uvedenih zbog pandemije Covid19, uprkos tome što se novi delta soj virusa nastavlja širiti.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 73,95 USD (62,30 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je povećana za 2,61%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.802,15 USD (1.531,01 EUR).

Tokom protekle sedmice cijena zlata je imala tendenciju rasta, koja je bila izraženija u drugoj polovini sedmice. Početkom sedmice cijena zlata se uglavnom kretala u uzanom rasponu oko 1.800 USD po unci, jer su investitori bili u iščekivanju rezultata sastanka FOMC-a koji je završen u srijedu uveče. Poseban fokus investitora bio je na eventualne signale o tome kada bi Fed mogao početi sa povlačenjem monetarnih stimulansa. U utorak je došlo do snažnijeg pada akcija u Kini, međutim, to se nije odrazilo na rast cijene zlata. Nakon što je završena sjednica FOMC-a na kojoj je odlučeno da kamatne stope ostanu nepromijenjene, kao i program kvantitativnih olakšica, što je doneseno jednoglasno, cijena zlata je nastavila tendenciju rasta. Rast cijene ovog plemenitog metala zabilježen je neposredno po okončanju sastanka i tokom narednog dana, nakon što je tržište preispitalo saopštenja, te zaključilo da je Fed generalno potvrdio pesimistični stav o ekonomiji. Predsjednik Feda Powell je istakao da je ostalo mnogo toga što je potrebno uraditi da bi se počelo sa restriktivnijom monetarnom politikom. Pored toga, Powell je istakao da tržište rada još uvijek nema potrebnu snagu, te je sugerisao da je malo vjerovatno da u skorije vrijeme dođe do povećanja kamatnih stopa. Dodatnu podršku rastu cijene zlata u drugoj polovini sedmice dali su podaci sa tržišta rada u SAD koji su bili lošiji od očekivanja, kao i podaci za GDP u SAD koji su bili lošiji od očekivanja. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.814,19 USD (1.528,38 EUR). Na sedmičnom nivou cijena zlata je smanjena za 0,67%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

